

Projekt Plánování sociálních služeb ve Zlíně je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR, registrační číslo CZ.1.04/3.1.03/65.00041

Zápis z devátého jednání pracovní skupiny č. 2 – Senioři

Datum: 6. 3. 2012

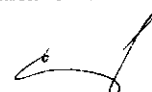
Místo: zasedací místnost č. 424, detašované pracoviště tř. T. Bati 3792, Zlín

Přítomni: Mgr. Josef Zdražil, Mgr. Pavlína Zubíčková, členové pracovní skupiny dle prezenční listiny

1. Prezence přítomných (prezenční listiny založeny u koordinátorky).
2. Zahájení setkání, přivítání přítomných, seznámení s plánem jednání – metodik projektu, Mgr. Zdražil.
3. Práce nad návrhy textů k jednotlivým prioritám, navrženým pracovní skupinou senioři do Střednědobého plánu sociálních a souvisejících služeb ve Zlíně na období 2013 – 2017. Diskuze nad navrženými opatřeními u stanovených priorit. Navržené texty (včetně zapracovaných připomínek) jsou uvedeny v samostatné části zápisu.
4. Práce nad návrhy textů k prioritám, které jsou společné pro všechny pracovní skupiny.
5. Informační kolečko:
  - Ing. J. Pobořilová, OSV MMZ – **14. 6. 2012 od 15:00 do 17:00 hodin** se na náměstí Míru uskuteční 3. ročník Seniorského odpoledne.
  - Pí. Černochová, OSV MMZ – sociální odbor MMZ provádí výměnu evropských parkovacích průkazů pro zdravotně postižené občany v přízemí budovy vlevo, již je vyměněno asi 800 průkazů, očekává se ještě cca 2 – 3000 dalších.
  - Pí. Křůmalová, OSV MMZ – v rámci sociálního odboru MMZ vzniklo od 1. 1. 2012 oddělení sociální práce – naplní je např. základní sociální práce, ustanovování zvláštních příjemců důchodů, výkon práce soc. kurátora, výkon opatrovnickví, práce s lidmi po návratu z výkonu trestu, práce s lidmi ohroženými zadlužeností apod.
  - P. Bureš – Klub seniorů na JS pořádá oslavu MDŽ.
  - Pí. Merhautová, Svaz tělesně postižených - na Podlesí probíhá vždy v pondělí kondiční cvičení (od 9:00 hodin) a ve středu ve stejnou dobu „tvoreň“ pomocí různých technik – otevřeno nejen pro zdr. postižené, ale pro kohokoliv.
  - Pí. Gajdošíková, Charita Zlín – k 29. 2. 2012 byl zrušen provoz jídelny pro seniory na Mokré, seniorům byly nabídnuty jiné varianty (dovoz obědů, jídelna Podlesí); na Drofě pořádá Charita 1x měsíčně posezení u čaje nejen pro klienty DPS, ale také pro příchozí.
  - Pí. Zubíčková – **19. 4. 2012 od 15:00 hodin** bude na radnici veřejné setkání k připomínkování návrhu Střednědobého plánu soc. služeb, květnové jednání pracovní skupiny se uskuteční **9. 5. 2012**.
6. Příští jednání pracovní skupiny senioři se uskuteční v úterý **3. 4. 2012 od 8,30 do 10,00 hodin** v budově ČSSZ, 4. etáž, zasedací místnost č. 424.

Zapsala dne: 6. 3. 2012

Mgr. Jana Chovancová

**KPSS Zlín, pracovní skupina č. 2 – SENIOŘI – návrhy textů k jednotlivým
prioritám k tvorbě Střednědobého plánu sociálních služeb
ve Zlíně na období 2013 – 2017**

Priorita: Nedostatečná kapacita pečovatelských služeb (PS), nedostatečné zajištění služeb PS o víkendech a svátcích.

Cíl: Zvýšení počtu pečovatelek u registrovaných poskytovatelů služeb ve Zlíně o 10 úvazků.

Opatření:

- 1.1. Průběžně sledovat počty neuspokojených žadatelů o poskytnutí pečovatelské služby
- 1.2. Zajistit finanční podporu pro poskytovatele pečovatelské služby
- 1.3. Zajistit mediální podporu a informovanost o pečovatelské službě

Popis situace: Během posledních několika let vnímáme významný nárůst zájmu o služby, poskytované pečovatelskou službou v domácím prostředí klientů. Téměř denně slyšíme, jak je důležité, aby lidé měli možnost zůstat co nejdéle ve svém domácím prostředí. Také slyšíme, že čekací doby do pobytových sociálních služeb jsou dlouhé. Nejen z těchto, ale i z dalších důvodů se jednou z hlavních priorit pro další období plánování sociálních služeb ve Zlíně, stalo právě navýšení počtu pečovatelek.

Uvedené skutečnosti potvrzují také údaje, které evidují současní poskytovatelé této služby, a to především počet žadatelů, odmítnutých v předchozích letech z důvodu nedostatečné kapacity (rok 2011 – celkem 60 odmítnutých žadatelů). Problémem je také špatná dostupnost pečovatelské služby v okrajových částech města. Vzhledem k prokázanému stárnutí naší populace je předpoklad, že i zájem o poskytování pečovatelské služby bude dále narůstat. Dlouhá čekací doba na zajištění pečovatelské služby (při současné nedostatečné kapacitě) přitom směřuje opačným směrem – nutí pečující osoby řešit situaci jinak, zvyšuje se tlak na pobytová zařízení, pečující osoby jsou nuceny opustit zaměstnání a zůstat v domácnosti, což znamená, že tyto osoby přestávají být ekonomicky aktivní a nebudou tedy přispívat do státní ekonomiky.

Fungující pečovatelská služba = zaměstnání rodinní příslušníci = daňové výnosy pro město a také snížený tlak na místa v pobytových sociálních službách (v domovech pro seniory). Naopak nedostatečně fungující pečovatelská služba znamená výrazně zhoršenou situaci nejen samotného seniora, ale také celé jeho rodiny.

Priorita reaguje na tyto slabé stránky:

- Nedostatek kapacit pečovatelské a ošetrovatelské služby.
- Plánované ukončení provozu DCHB Broučkova.

Priorita: Nedostatek služeb pro alkoholiky, psychotiky a bezdomovce seniorského věku.

Cíl: Zřízení domova se zvláštním režimem o kapacitě 30 lůžek.

Opatření:

- 1.1. Vytvořit analýzu poptávky
- 1.2. Najít objekt, vhodný pro poskytování služby
- 1.3. Zajistit poskytovatele služby
- 1.4. Zajistit ekonomickou analýzu provozu tohoto zařízení

Popis situace: V současné době se nejen poskytovatelé sociálních služeb, ale také např. pracovníci Odboru sociálních věcí Magistrátu města Zlína stále častěji setkávají s lidmi seniorského věku, kteří potřebují řešit svoji nepříznivou sociální situaci, do které se ne vždy vlastní vinou dostali. Tito lidé jsou často nemocní, potřebují trvalou péči a nemohou již žít sami ve svém domácím prostředí. Bohužel mnozí z nich zároveň ani nemohou využít stávající síť pobytových sociálních služeb (domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem), protože handicapem a kontraindikací pro přijetí je z pohledu těchto služeb jejich diagnóza (alkoholismus, duševní onemocnění, minimální příjem). Dalším velkým problémem pro tyto seniory je jejich nemotivovanost – velmi obtížně lze v seniorském věku zajistit trvalou změnu jejich chování apod. Vzhledem ke stárnutí populace dochází k postupnému navyšování počtu žádostí o poskytnutí sociální služby právě z této kategorie žadatelů. Kapacita domovů se zvláštním režimem, určených pro tuto cílovou skupinu klientů (Pržno, Návojná) je nedostatečná.

Z těchto důvodů by bylo vhodné zřízení domova se zvláštním režimem pro tyto cílové skupiny, nejlépe se samostatnými odděleními pro jednotlivé skupiny klientů. Zařízení by mělo klientům zajistit především bydlení, stravu a pečovatelskou i ošetrovatelskou službu, samozřejmě s přihlédnutím k jejich individuálním potřebám a schopnostem. Realizace této priority musí probíhat ve spolupráci se Zlínským krajem, protože rozsah této problematiky přesahuje město Zlín.

Priorita reaguje na slabé stránky:

- Malá kapacita pobytových služeb pro osoby s duševním onemocněním (i mladší ročníky).
- Vyčleňování služeb pro osoby s demencí ze služeb pro seniory.

Priorita: Chybějící ambulantní služby pro osoby s demencí.

Cíl: Zřízení denního stacionáře pro osoby s demencí s kapacitou 15 osob.

Opatření:

- 1.1. Vytvořit analýzu poptávky po této službě
- 1.2. Najít objekt, vhodný pro poskytování tohoto typu služby
- 1.3. Najít poskytovatele služby denního stacionáře
- 1.4. Vytvořit ekonomickou analýzu provozu

Popis situace: Počet osob s diagnostikovanou Alzheimerovou chorobou nebo jiným druhem demence se v posledních letech zvyšuje, a to nejen v souvislosti s narůstajícím počtem seniorů v naší populaci. Onemocnění Alzheimerovou chorobou nebo jinou formou demence se stává velkou zátěží nejen pro nemocné, ale především pro jejich rodiny a blízké. Nemocný člověk postupem času přestává být schopen samostatného pohybu, nemůže zůstat sám doma, a to ani po část dne. Přitom domácí prostředí je pro tyto nemocné jedním z nejdůležitějších faktorů při podpoře co nejdelšího zachování jejich schopností. Pro pečující osoby znamená starost o demenčního člověka opuštění pracovního místa, ztrátu výdělku, výrazné omezení možnosti kontaktu s okolím, téměř nemožnost odpočinku a 24hodinovou, nesmírně náročnou službu. Možnosti řešení této situace jsou pro pečující osoby v současné době ve Zlíně velmi omezené, protože služba denního stacionáře pro tuto cílovou skupinu neexistuje, služba osobní asistence je dostupná jen obtížně a kapacity pobytových sociálních služeb jsou nedostatečné.

Zřízením služby denního stacionáře pro osoby s demencí umožníme delší setrvání nemocných v jejich vlastním, přirozeném prostředí, podpoříme pečující osoby a nabídneme jim další alternativu, jak spojit např. pracovní a osobní život s péčí o nemocného seniora.

Priorita reaguje na slabé stránky:

- Nedostatek kapacit osobní asistence.
- Chybějící ambulantní služby pro osoby s demencí.

Priorita: Architektonické bariéry.

Cíl: Statutární město Zlín vytvoří koncepční dokument za účasti osob se zdravotním postižením.

Opatření:

1.1. Zajistit přijetí zástupců zdravotně postižených občanů a seniorů do Komise sociální a pro zdravotně postižené Rady města Zlína

Popis situace: Oblast bariérovosti je velmi široká, lze do ní zahrnout nejen „fyzické“ bariéry (chodníky, schody apod.), ale také je potřeba pamatovat i na možnost využití služeb v budovách, které jsou bezbariérové. Neméně důležité je dbát na důstojnost osob, pro které se bezbariérové vstupy především dělají – např. využívání nákladních výtahů, vstupy nákladovými prostory apod. Oblast bezbariérovosti se netýká jen seniorů, ale také dalších cílových skupin, jako jsou zdravotně postižení občané, lidé s kočárky atd.

V současnosti je možné ve Zlíně podávat podněty k oblasti bezbariérovosti Komisi sociální a pro zdravotně postižené Rady města Zlína. V přípravě je koncepční dokument, týkající se bezbariérových tras ve Zlíně. V rámci Geografického informačního systému (GIS) je možné bezbariérové trasy vyhledávat.

Protože architektonické bariéry a celá oblast bezbariérovosti je problematika, která se prolíná mnoha cílovými skupinami a nelze ji řešit odděleně, je naším cílem především zapojení seniorů a osob se zdravotním postižením do tvorby koncepčního dokumentu, který připravuje statutární město Zlín.

Priorita reaguje na slabé stránky:

- Architektonické bariéry, včetně veřejných budov.
- Bariérové vlakové nádraží.
- Špatné rozmístění zastávek MHD (poliklinika).
- Neohleduplné najíždění k zastávkám MHD, lidé nemohou nastoupit a vystoupit.

Priorita: Nedostatek kompenzačních pomůcek

Cíl: Vybavit půjčovny kompenzačních pomůcek ve Zlíně polohovacími lůžky, včetně matrací, v počtu 10ks.

Opatření:

- 1.5. Zajistit dostatek finančních prostředků pro nákup lůžek
- 1.6. Uskutečnit výběrové řízení na dodavatele polohovacích lůžek pro půjčovny
- 1.7. Rozdělit celkový počet lůžek do jednotlivých půjčoven

Popis situace: Půjčovny kompenzačních pomůcek jsou v případě aktuálně zhoršeného zdravotního stavu mnohdy jedinou možností, jak rychle umožnit nemocnému člověku návrat domů např. z nemocnice. Pro člověka, který je na lůžko upoután trvale, je kvalitní polohovací lůžko s antidekubitní matrací základním předpokladem k předcházení vzniku dekubitů (proleženin) a dalších zdravotních komplikací. Pro pečující osobu je zase polohovací lůžko nesmírně důležité s přihlédnutím k fyzické náročnosti péče o ležícího člověka.

Přestože existuje možnost předepsání kompenzační pomůcky na lékařský předpis, je to proces poměrně dlouhý a lékaři nejsou vždy ochotni tyto pomůcky předepisovat. Dalším problémem je, že ne všechny pomůcky je možné získat na lékařský předpis. Pořízení vlastního polohovacího lůžka s antidekubitní matrací je pro nemocné a seniory natolik finančně náročné, že mnohdy jedinou možností zůstává jeho zapůjčení.

V půjčovnách kompenzačních pomůcek je zájem nejen o polohovací lůžka, ale také o další pomůcky, jako jsou např. toaletní a koupací židle, vozíky, chodítka, schodolezy apod.

Abychom mohli vyhovět požadavkům klientů, bylo by potřeba dovybavit půjčovny kompenzačních pomůcek ve Zlíně alespoň deseti polohovacími postelemi s antidekubitními matracemi.

Priorita reaguje na slabé stránky:

- Nedostatek konkrétních kompenzačních pomůcek k zapůjčení (polohovací lůžka, schodolez, rampa do auta).

Zpracovala: J. Chovancová, 7. 3. 2012

